

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.п.н. Николай Стоянов Колишев

за теоретичните и практико-приложни приноси в публикациите

на доц. д-р Росица Димитрова Давидова - Маджарова, участник в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (биоразнообразие, биология, здравно и екологично образование), обявен в Държавен вестник, бр.

111/31.12.2021 г.

I. Биографични данни.

Доц. д-р Росица Давидова е родена на 25.04.1972 г. През 1995 г. завършва биология в ШУ „Еп. К. Преславски“. През 2004 г. защитава докторска дисертация в същия университет.

Трудовият стаж на доц. д-р Росица Давидова започва през 1996 г. след спечелен конкурс за асистент по Методика на обучението по биология в ШУ „Еп. К. Преславски“. През периода от 2000 до 2004 г. последователно получава научните звания старши асистент (2000 г.) и главен асистент (2004 г.), а през 2013 г. спечелва конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“.

През 2019 г. е избрана от Академичния съвет на Шуменски университет за зам.-ректор по образователни политики, научноизследователска и художествено-творческа дейност, а през 2021 г. е променен обхватът на заеманата от нея административна длъжност, което е отразено в новото ѝ название, а именно „зам.-ректор по научноизследователска, проектна и международна дейност“.

II. Обща характеристика на научната продукция.

Кандидатът е представил за рецензиране научна продукция в обем от 34 публикации, в това число 1 монография, 15 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 17 статии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани научни токове, 1 университетски учебник.

Тъй като конкурсът за професор е в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (биоразнообразие, биология, здравно и екологично образование), ще коментирам публикациите в тази научна област.

Дидактически обосновани методически модели за приложение на интерактивните методи на обучение за формирането на ключови компетентности у учениците по предметите Човекът и природата (V – VI клас) и Биология и здравно образование (VII – X клас) са представени в хабилитационния труд на кандидата „Формиране на ключови компетентности в обучението по „Човекът и природата“, V-VI клас и „Биология и здравно образование“, VII-X клас“.

В част от публикациите (6.1., 6.2. и 6.3.) се предлагат редица продуктивни пътища за развитие на познавателния интерес на учениците по учебния предмет Човекът и природата в VI клас:

провокиращи мисленето, в това число проблемни учебно-познавателни задачи; приложение на специфични за обучението по биология похвати (микроскопиране, работа с лупа, работа с раздавателен материали и др.); приложение на общи за всички учебни предмети похвати (разработване на план на урока, използване на нагледни средства, попълване на таблици, изграждане на схеми и др.); приложение на логически похвати (анализ, сравнение, доказване, обобщение, изводи и др.).

В друга част от публикациите се извършва експериментална проверка на познавателната и мотивационна ефективност на интерактивните, в това число на иновативните, методи за екологично и здравно образование (6.5., 6.6. и 6.8). По-конкретно предмет на експеримента са методите моделиране, контент-анализ, казуси, метод на асоциациите, ролева игра, инцидент, метод на асоциациите с изграждане на интелектуална карта, мозъчна атака с изграждане на интелектуална карта, игрова симулация. Към тази част от публикациите може да бъде отнесена и публикация 7.7., в която е представен теоретично обоснован и практически приложим модел за обучение на студенти по дисциплината Хоспетиране по биология, насочен към формиране за умения за приложение на интерактивни методи на обучение.

В трета част от публикациите (7.10. и 7.15) се извършва диагностика на учебните постижения на учениците по Биология и здравно образование в X клас чрез компетентно съставени дидактически тестове.

В четвърта част от публикациите (7.16. и 7.17.) се разработват и подлагат на експериментална проверка дидактически обосновани модели на обучение по Биология и здравно образование в VII клас, базирани на българската софтуерна платформа „Енвижън“.

Университетският учебник „Анатомия на челюстноустни гръбначни животни“ е разработен на високо професионално равнище по отношение и на трите задължителни дидактически компонента, а именно: основен текст, апарат за усвояване и апарат за ориентация.

В качеството на общи характеристики за всички представени публикации можем да открием следните: актуалност на разглежданата проблематика; логична структура; прецизност при определянето и използването на основните понятия; компетентни систематизация и анализ на значими литературни източници; обосноваване на продуктивни практически идеи; високо професионален език и стил на изложение.

III. Оценка на научно-теоретичните приноси.

Заявените от кандидата научно-теоретични приноси в областта на методиката на обучението по биология отговарят на съдържанието на представените публикации и говорят за добро равнище на професионална рефлексия. Като особено важни за развитието на теорията на обучението по биология бих посочил следните приноси:

1. Разработени са дидактически обосновани методически модели за приложение на интерактивни методи в обучението по „Човекът и природата“, V – VI клас и по „Биология и здравно образование“, VII – X клас, ефективността на които е доказана експериментално.
2. Разработени са дидактически обосновани методически модели за приложение на интерактивни методи за екологично и здравно образование на учениците, ефективността на които е доказана експериментално.
3. Разработени са продуктивни подходи за развитие на познавателния интерес на учениците в процеса на обучение по предмета „Човекът и природата“ VI клас, съобразени с техните възрастови психофизиологични особености, а именно: учебно-познавателни задачи, приложение на общи за всички учебни предмети и на специфични за обучението по биология похвати, приложение на логически похвати.
4. Разработен е дидактически обоснован модел за приложение на софтуерната платформа „Енвижън“ в обучението по „Биология и здравно образование“ в VII клас, ефективността на който е доказана експериментално.

IV. Оценка на практико-приложните приноси.

Съдържанието на представените публикации свидетелства за развита способност теоретичните постановки да се превръщат в адекватни практически решения, реализацията на които да доведе до усъвършенстване на процеса на обучение по биология.

V. Преподавателска дейност.

Нямам непосредствени впечатления от преподавателската дейност на кандидата, но за нейното високо качество свидетелства представеният учебник. Той се отличава с компетентно систематизирана теоретична и практическа информация, с резонни акценти върху същественото, с достъпен за специфичната читателска група език и стил на изложение и с подходящ за учебната мотивация интригуващ начин за поднасяне на учебното съдържание.

VI. Заключение.

В заключение мога да заявя, че качеството на систематизацията на теоретичната информация в представените публикации по методика на обучението по биология, разработените и експериментално проверени методически модели, както и обоснованите продуктивни практически идеи, са на равнище, което отговаря напълно на законовите изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (биоразнообразие, биология, здравно и екологично образование).

проф. д.п.н. Николай Колишев .

